

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyilttér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyom-
 dászatjában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A selyemipar jövője.

gész vármegyénkben nagy lendü-
 letnek indult a selyemtenyésztés.
 Ezen házi iparág megmaradásá-
 nak és fölvirágzásának első föl-
 tétele a kellő táplálék biztosítása
 vagyis az eperfatenyésztés meg-
 honosítása. Az eperfatenyésztés
 heverő járjon a selyemtenyésztéssel. Pedig e téren
 mily hátra vagyunk még! Csak egy példát szán-
 dékozunk felhozni, hogy mennyi üres, parlagon
 heverő tér, utca van, mely kellőleg felhasználva,
 befásítva, megbecsülhetlen jövedelmi forrást ké-
 pezne a szegénység számára. Ebből a konkrét
 példából az összes megyebeli városok és közsé-
 gek tanulságot vonhatnak.

Zombor szab. kir. város területén igen sok
 eperfa van; országutjai mind eperfákkal vannak
 még a Bach-korszakból befásítva; nemkülönben
 a külvárosok utcái is. Gyermekkoromban volt
 Zombornak még két igen terjedelmes eperkertje
 is; az egyik a régi vágóhid körüli üres szántó-
 földön, a másik pedig az ujonnan épített vágóhid
 környékén, tehát a város két ellentétes pontján.
 Így nem csoda, hogy az ötvenes években Zom-
 borban két vagy három selyemfonda és egy sző-
 vőde is díszlett mindaddig, míg a kaján nyeresz-
 kedési vágy és főleg a gondatlan selyempete
 (selymértojás) kezelés következtében a méz-,
 renyhe- és szemcsekór a selymérhernyókat — ku-
 kacokat — végkép elpusztította s ezzel termé-
 szetesen a selyemipart is. De hogy is ne puszt-
 ult volna el a selymér hernyó, mikor a nép
 önmaga gyűjtötte petéből kelesztette a hernyókat,
 de az eladók sem törődtek sokat azzal, vajjon
 lesz-e valami a selyemhernyókból? mert ők csak
 azon voltak, hogy petéjüket méreg drágán eladják
 (egy gyűszű pete annak idején 2—3 huszas
 vagy két tallér is volt), a nép pedig boldoguljon,
 amint tud.

Ily gazdálkodás következtében a ragály
 nőttön nőtt, míg végre a nép belátván, hogy az
 úgy is elég fáradsággal járó munkája után mi
 haszna sincsen, felhagyott ezen iparág üzésével.

Egészen másként van ez manapság. Az egyes
 helységeknek van eléggé ügyes és ügybuzgó fel-
 vigyázója, ki a népnek mindenben kezére van.
 En legalább úgy hiszem, hogy aki a felvigyázó-
 ságot elfogadta, az mindent elkövetend népe bol-
 dogulásáért, mert aki a népért tesz, az önmagá-
 ért is tett.

Hogy a selyemtenyésztés minél hamarabb
 felvirágoztatható legyen, mindenesetre itt a fő-
 kellék az elegendő szederlevél, ez pedig csakis
 az eperfáról szedhető; tehát ebből láthatjuk, hogy
 haladéktalanul minél több eperfát kell ültetnünk,
 a már meglévőket pedig a szántsándékos meg-
 rongálástól óvni. Ismeretes azonban mindnyá-
 junk előtt, hogy az eperfának legalább 5—6 évig
 kell a kiültetett helyen nőni, míg róla kár nél-
 küül a levél szedhető; miért is ezen idő nézetem
 szerint hosszúnak látszik, azért ezen valami mó-
 don segíteni kellene. Segíthetünk azáltal, hogy a
 népnek a palánk ültetést ajánljuk, meggyőz-
 vén őket arról, hogy míg egyrészt jó kerítésük leend,
 addig kertjeik a levegő átjárásában nincsen akadályozva,
 a selyemhernyók pedig már a harmadik
 évben szép mennyiségű eledelt kapnak. Ezt ön-
 magam is forrón ajánlom a tenyésztőknek.

Zomborról lévén szó, el nem hallgathatom,
 hogy nemesen érző városi tanácsunk már évek
 előtt, ha jól emlékszem, az eperfák szaporítására
 két hold földet adott át a városi kertésznek;
 azonban amennyire tudom, mindeddig még igen
 kevés fa lón úgy az országutakra, valamint az
 egyes terekre kiültetve, annál kevesebb palánk,
 vagy jobban mondva élőszőnyeg lett eperfáskák-
 ból huzva. Azonban ismerve Gőzer Vítusz városi
 derék kertészünk odaadó buzgalmát, azon remé-
 nyemnek adok kifejezést, hogy az eddigi mul-
 lasztást ngos Bezerédj Pál urnak tavál télen adott
 szavát a jövő tavaszra beváltandja s mindazon
 üres tereket és utcákat — persze a külvárosok
 utcáit — melyek mindeddig befásítva nincsenek,

eperfákkal fogja befásítani. Ilyen üres terek a
 felsővárosban a honvédek gyakorló tere, mely
 térnek sánca élőszőnyeggel is ellátható. Szele-
 csében a közös hadsereg kürtöseinek és dobosai-
 nak gyakorló tere, a Kakula-féle téglagyár előtti
 üres hely és a rókaváci szállások előtti széles
 szöntái országút. Bánáthban a kernyajai régi or-
 zágut és a jelenlegi új kövezett országút széle.
 Cservenkában a szerb nagytemető előtti üres tér-
 ség és a bankház előtti tér. Ha tehát csak a fent-
 nevezett terek és utak eperfával lesznek befá-
 sítva, akkor egypár év múlva oly lendületet
 nyerhet városunkban a selyemipar, hogy még az
 ötvenes éveket is felülmulandhatja.

Említettem már, hogy a meglévő eperfákat
 a vandál pusztitástól meg kell óvni. Ezt úgy
 hiszem, azzal lehetne legcélszerűbben elérni,
 ha a környékbeli helységek lakói már eleve el-
 lenének a határunkban való lombozástól tiltva;
 mert ha a zombori tenyésztőt az apatini főszol-
 gabírórság a kupuszina lombozástól eltiltotta, ak-
 kor mily jog címén lombozhat a kernyajai és a
 többi helység tenyésztője a zombori határban?

Azokban ezen jogtalanok (ha ennek ne-
 vezhető) legegyszerűbben az egyes községekbeni
 helyi felvigyázók azáltal lehetnek elejét, hogy nem
 osztanak ki több petét, mint a mennyi hernyó
 eltartható saját helyiségeik eperfaínak lombján;
 így azután Zombor tenyésztői mentvék az idei
 nagy sanyaruságtól a lobbot illetőleg.

Hogy az országutak államiak, azt jól tud-
 juk; de hogy Zombor városának költségelirány-
 zatában, más községek létrehozására az eperfák
 nyesése és jókarban tartására 400—500 frtnyi
 kiadás szerepeljen, ezt bárki is méltatlanságnak
 fogja láthatni.

Ha Zombor saját szegényei érdekében tesz
 valamit, ennek van értelme. Mert ha szegényeink
 jólétén lendítünk, akkor önmagunknak is hasznot
 hajtottunk.

Hisz nem-e a nélkülözés és éhség az, mi az
 embert saját emberi természetéből kivetkőzteti és
 a legvakmerőbb dolgokra, minők a lopás, rablás,
 sőt még a gyilkolás is késztetik?! A vallását
 tisztelő szegény család megelégszik azzal, ha a
 mindennapi kenyere megvan, azaz ha az éhség-
 től ment.

Azért igen helyesen cselekszünk akkor, mid-
 űn saját munkabíró szegényeinkről akként gon-
 doskodunk, hogy őket a mindennapi legszüksé-
 gesebbekkel, bármily tisztességes kereseti forrás
 alapján ellátandjuk, mivel ez képezi a vagyon és
 önbiztonság alapkövét; mert az megcáfolhatatlan
 tény, hogy ahol megelégedés uralkodik, ott a
 garázdálkodás és szemérmét sértő kicsapongás
 hidrája sátrát fel nem tűtheti.

A selyemtenyésztés pedig oly iparág, mely
 kevés költséget és időt igényel s azon időszakra
 esik, midőn a külső munka szünetel; tehát nem
 igényel a fent elősoroltakon kívül mást, mint
 buzditást és ügyes vezetést; ezt a zombori ered-
 mény is fényesen igazolja.

K. L.

Zombor város közegészségügye f. é. november hóban.

A múlt november hónap közegészségügyi ál-
 lapota általában, de különösen viszonyítva a múlt
 évi megfelelő hónappal, kedvezőnek mondható;
 meghalt ugyanis: 61, míg a múlt évi november
 hónapban: 84; ezek közül a ragályos betegség-
 ben elhaltak száma: 11, míg a m. évben 16 volt.

Az uralkodó kórmentő a légzőszervek huru-
 tos és lobos bántalmaiban nyilvánult.

Az iskolába járó gyermekek egészségi álla-
 pota szintén kedvező volt, az összes iskolákban
 csak 55 megbetegedési eset fordult elő.

Orvosrendőri szempontból megvizsgáltam
 mindhárom gyógyszertárt, a vizsgálat eredménye
 minden tekintetben kedvező volt, t. i. mindhárom-
 ban szabályszerű rendet, tisztaságot és a gyógy-
 szereket minőség és mennyiség tekintetében, az
 orvosi tudomány előhaladásának és viszonyaink-
 hoz mérten teljesen megfelelőleg találtam. Meg-
 vizsgáltam továbbá a nenadityanyai iskolákat és
 egyes szállásokat, miután a csataaljai uton levő

iskolában és annak környékében több roncsoló
 toroklob fordult elő, mindenütt a fertőztelenítést
 személyesen eszközöltem és az iskola kime-
 szelését rendeltem el, azóta újabb esetről jelentés
 nem érkezett.

Az élelmi cikkeket és tápszereket folyton-
 san ellenőriztem, de romlott avagy az egészségre
 ártalmasat nem találtam és panasz sem tétetett
 ez irányban.

A fennálló 5 kéjtelep szabályrendeletileg, 15
 átlagos számu kéjnyóvel, hetenkint kétszer lett
 megvizsgálva, nemi megbetegedés nem fordult elő.

Az állatok egészségügye, a hasznos házi álla-
 tokat illetőleg, kedvező volt, köztük sem ragályos,
 sem járványos betegség nem fordult elő; a ku-
 tyák között azonban veszettségi esetek fordultak
 elő és ismét 4 egyént haraptak meg, kik kellő
 orvosi gyógykezelésben részesülnek.

Orvostörvényszéki eset, illetőleg boncolás 3
 fordult elő.

Meghalt összesen: 61, ezek közül 28 finemű,
 33 nőnemű.

Korra nézve: 0—1 évig: 10, 1—5: 7,
 5—20: 10, 20—30: 7, 30—40: 7, 40—60: 10,
 60—80: 10.

Korra nézve: veleszületett gyengeség: 5,
 görcsök: 4, tüdőlob: 7, tüdőgümőkór: 11, bél-
 hurut: 1, hagymáz: 6, roncsoló toroklob: 4, to-
 rokgyík: 1, gutaütés: 1, aggkór: 8, vízkór: 1,
 egyéb halálokok: 9, erőszakos halál: 3.

Nem orvosoltatott 7 éven alól: 10, 7 éven
 felül: 13, összesen 23, vagyis az elhaltaknak
 több, mint egy harmada.

Született összesen: 65, vagyis 4-gyel több,
 mint a mennyi elhalt. Ezek közül: 32 finemű,
 33 nőnemű; törvénytelen: 1 finemű, 1 nőnemű.
 Halva született: 2 finemű, 2 nőnemű.

Kelt Zomborban, 1888. évi december 3-án.

Dr. Vadas Kálmán,
 főorvos.

Hírek.

Áthelyezés. A zombori kir. törvényszékhez az
 Ungvárra áthelyezett Denk Emil segédtelevkönyvvezető
 helyébe Bereghy Endre ungvári segédtelevkönyvvezető
 helyezettett át.

Hivatalos látogatás. Bierbrunner Gusztáv,
 ó-kéri ág. ev. lelkész, mint a kis-kéri dekanátus kör-
 lelkésze, e hó 11-én meglátogatta dekanátusában az is-
 kolákat községenként. Minden osztályban jegyzeteket
 vett fel s meggyőződést szerzett az egyes iskolák hala-
 dásáról. Szakavatottságával kérdéseket is intézett a ne-
 vendékekhez az egyes tantárgyakból. Hivatalos látoga-
 tása — mint levelezőnk írja — igen kedvesen hatott a
 tanítókra, kik körlelkészüket mint atyjukat tisztelik és
 szeretik.

Választás. A zombori szerb csitaonica által folyó
 évi december hó 12-én Bikár Simon ur elnökele alatt
 megtartott rendes évi tisztújító közgyűlésen az elnöki
 székre az érdemekben és igazságszeretben megőszült
 Mihajlovits Miklós nyugalmazott kir. ítélőtáblai
 elnök ur ömeltősága egyhangulag megválasztott. (Szerb
 testvéreinknek emez egyhangú és dicséretükre való ténye
 által már most teljes bizottsággal mondhatjuk azt: hogy
 ime szerb testvéreink, a béke angyalának sugallatától
 megszálva, az eddigi úgy politikai, társadalmi, valamint
 egyházi ügyekben nagyraesült párt viszálykodásának
 — a haza megkövetelte közös kötelezettségeinek együt-
 tes erővel leendő teljesíthetése céljából — ezennel véget
 vetnek. A bektüldő.)

A zentai takarékpénztár igazgatójává a
 f. hó 2-án megejtett választáson Dudás István választá-
 tott meg 626 szavazattal Kohn Sámuel 509 szavazata
 ellenében.

Karácsonyfa. A zombori jótékony magyar nő-
 egylet által a szegény iskolás gyermekek felruházására
 rendezendő karácsonyfa-ünnepélyre folytatólagosan be-
 folyt kegyes adományok: özv. gróf Engelszhausz Vincéné
 5 frt, Dalmay Zombori Cécilia 5 frt, Szilágyi Mórné 5
 frt, Dalmay Takács Klementina 2 frt, Sztrilics Mihályné
 2 frt, Athanakovics Erzsébet és Zsófia 2 frt, Zitzmann
 Paulina 1 frt, Stverteczky-Szaich Angusztia 1 frt, Szűcs
 Mihályné 1 frt, Városey Lászlóné 1 frt, Tápay Istvánné
 10 pár sajátkezűleg kötött harisnya. Fogadják a nemes-
 szívű adakozók kegyes adományaikért a növegyet hálás
 köszönetét. További bármily adományokat is, a szenvedő
 emberiség nevében hálás köszönettel elfogad Esztergamy
 Borbála növegyleti elnök. Zombor, 1888. december hó
 13-án. Dr. Margalits Ede, növegyleti titkár.

Névmagyarosítás. Kohn Irzsák topolyai ille-
 tőségű, budapesti lakos, vezetéknevét „Koloszvári“-ra
 magyarosította.

Arverés. Szakáll György 2400 frtra b. ingatl.
 dec. 30. Ó-Becse.

Társas kirándulás. A magy. kir. államvasutak szabadkai városi irodája a karácsonyi ünnepek alkalmából folyó hó 24-én a délután 2 óra 25 perckor induló személyvonattal Szabadkáról Budapestre és vissza társas kirándulást rendez, következő leszállított árak mellett: II-od osztály oda és vissza 7 frt 40 kr. III-ad osztály oda és vissza 5 frt 30 kr. E jegyek 14 napi érvényességgel bírnak és visszautazásnál a személy- és gyorsvonati különlet ráfizetése mellett gyorsvonatra is használhatók. Az e kirándulásban résztvenni óhajtok szíveskedjenek ebbeli szándékukat, mely meg nem másítható, személyesen vagy levél által fenti városi irodával e hó 20-ikáig tudatni. A jegyek e kiránduláshoz csak a városi irodában adatnak ki. A magy. kir. államvasutak városi menetjegy-irodája Szabadkán.

Az E. M. K. E. lobogójára Krusevlyán Szende Lőrincé 3995. számú gyűjtőívén adakoztak: Szende Lőrincé 1 frt, Rosenfeld Mórné 1 frt, Will Mária 50 kr, Schamberger Ferencé 30 kr, összesen 2 frt 80 kr, mely összeg a zombori szolgabírói hivatal utján rendelkezési helyére elküldetett.

A budapesti értéktőzsdéről. (A „Magyar Mercur” heti tudósítása.) A pénzügyi szorult helyzete nem engedi, hogy a tőzsdéviszonyok legkevésbé is javuljanak, sőt ellenkezőleg az árfolyamok majdnem minden nap esőknek. Azokat a mozzanatok, melyek talán kedvező hatást idézhetnének elő, figyelembe se veszi a tőzsde, míg másrészt minden kedvezőtlen mozzanat iránt rendkívül érzékeny. A forgalom majdnem teljesen pang, mert a drága pénz igen megnehezíti az üzérkedést. Arra, hogy ebben az évben javulna a helyzet, igen kevés remény van, de szerencsére ebben az esztendőben már csak néhány napot kell átküzdeni, és alig szenved kétséget az, hogy az új évben élénk üzletre és jelentékeny emelkedésre fogunk szert tenni. — Járulékok igen nehezen engednek árfolyamukból és e téren csak csekélyek a csökkenések. A többi befektetési értékek mint elsőbbségek és záloglevelek meglehetősen szilárdan tartják magukat. — Bankrészevényekben csendes az üzlet és különösen a két hitelrészvény jóval esőkent is, míg a többiek alig változtak. — Közlekedési vállalatok részvényei közül a magyar garantizott vasutak részvényei igen kedveztek és valamelyik javultak, míg a magánvasutak csökkentek. — Iparvállalati értékekben igen kevés üzlet van, jobbára alacsonyabb árfolyamok mellett. Egyes malomrészvények azonban emelkedtek. — Sorsjegyek szilárdak, különösen a nagyobb sorsjegyek drágultak, de a kis sorsjegyek is emelkedőben vannak. — Váltók és ércváltók kevéssel rosszabbodtak.

Halálozás. Ballon György, helybeli köztisztviselőben álló koreszmáros és pék, f. hó 11-én 45 éves korában elhunyt.

Csaló ügynök. Egy vakmerő bajai illetőségű csalót, ki magát Schöffler (Juhász) Gézának nevezi, a veszprémi rendőrkapitányság országjárta körözötti. Nevezett Heinecz Antal aichi (Karsbad melletti) porcellángyára részére megrendeléseket gyűjt, s arra előlegeket vesz föl, anélkül, hogy a gyártulajdonos fölhatalmazta volna erre. Személyleírása: 28—30 éves, mőzes vallású, középmetű, barna férfi, ki folyékonyan beszél a magyar, német és szerb nyelvet.

Kimutatás. Az Erdélyi Magyar Közmívelődési Egyesület lobogója javára adakoztak Uj-Szivacon Poór Józsefné gyűjtőívén. Poór Józsefné 2 frt, Eiman Károly 2 frt, Knézy József 1 frt, Knézy Józsefné 50 kr, Hoffman Gyuláné 20 kr, Özvegy Welkerné 20 kr, Kekk János 40 kr, N. B. 10 kr, Kekk Károly 20 kr, Kekk János 20 kr, Bőr Márton 20 kr, Hetteszheimer Jakab 50 kr, Hetteszheimer Fülöp 50 kr, Hetteszheimer Péter 50 kr, Hetteszheimer Jakab 50 kr, Kuhn János 20 kr, Bischoff Henrik 50 kr, Gyorgyevits N. 5 frt, Zimmerman Henrik 50 kr, Hüber Péter 1 frt, Bischoff Henrik 1 frt, Ferenc Ádám 1 frt, Braun Lipót 1 frt, Müller Konrád 1 frt, Neugebauer Adolf 1 frt, Schuller Mórné 1 frt, Vollveiter Jakab 50 kr, Löbl Gyula 1 frt, Löwinger Mórné 1 frt, Braun Mór 1 frt, Schvauzard Ferenc, 1 frt, Eninger Henrik 20 kr, Paul Ádám 50 kr, Bekner Konrád 20 kr, Bekner Konrád 10 kr, Vidákovits Péter 30 kr. Összesen 28 frt.

Elhalasztott esküdtzéki tárgyalás. A budapesti sajtóbírósnál december 13-ára tűzték ki az esküdtzéki tárgyalást Kohn Sámuelnek Reitmann Ferenc, a „Zentai Ellenőr” szerkesztője ellen megindított sajtóperében. Ezt az esküdtzéki tárgyalást a budapesti sajtóbírósnál bizonytalan időre elhalasztotta.

Halálozás. Bulkeszről írják: Ifj. Gerhold Frigyes, a helybeli népbank könyvvivője, e hó 10-én, életének 25 éves korában, hosszas és kínos szenvedés után elhunyt. A megboldogult ritka szorgalmu s tudományosan művelt fiatal ember volt, kit számos ismerősén és jóbarátján kívül, neje szül. Rapp Erzsé és két kiskorú gyermeke sirat. Sirja fölött a helybeli helyettes lelkész, Langhoffer Károly mondott megható imát. A népbank díszes koszorút helyezett korán elhunyt jeles könyvvivője sírjára. Áldott legyen emléke!

A szabadkai negyedmiliomós lopás. Eszéken a napokban Riedl János odaváló mészáros házában padlásán a nád közt több olyan értéktárgyat találtak, mely a Geiger-féle lopásból származik. A tárgyakat Sinkay Kálmán mészárossegéd találta, aki az esetről jelentést tett a kapitányságnál.

Mostoha. Újvidéken Zólyom András városi lámpagyújtogatónak neje, Katica nevű 7—8 éves mostoha leányát egy vasdarabbal úgy elverte, hogy a szegény gyermek 4—5 napi kínos szenvedés után, belehalt. A megejtett boncolás konstatálta, hogy a gyermek verés által okozott belső elvérzés folytán halt meg. A bestia mostohát elfogták.

Csillagok járása. December hónapnak az a legnevezetesebb csillagászati tüneménye, hogy 21-én d. e. 10 óra 19 perckor a nap a Bak jegyébe lép, s ez a től kezdete. A nap december közepéig még fogy, de aztán végeig néhány perccel nő, és pedig reggel 7 óra 49 perckor kel és d. u. 4 óra 16 perckor nyugszik. A hold első negyede 10-én d. e. 8 óra 2 perckor, holdtölte 18-án d. e. 11 óra 57 perckor, utolsó negyede 26-án reggel 7 óra 16 perckor lesz. — A bolygók rendszeresen végzik pályafutásukat. — Falb Rudolf jóslata szerint egyetlen criticus nap lett volna december 4-ike, mely azonban tudvalevőleg minden baj nélkül mult el.

Zászlószentelés. A hódásági ipartestület zászlójának felszentelése — mint levelezőnk írja — folyó hó 8-án ment végbe. A kitünő hírnévnek örvendő, derék iparosok e szép ünnepélyén részt vett a község minden

rendű és rangu polgára, ismét eklatáns bizonyosságát nyújtva, ama ritka összetartásnak és egyetértésnek, mely e község lakóit minden alkalommal egy egészévé összefűzi. Megjelent az ünnepélyre a cservenkai ipartestület egy 8 tagból álló küldöttsége is, magukkal hozván a cservenkai társak üdvözlését és bajtársi készsorsítását; emelte az ünnepély fényét továbbá a hódásági lövész-egylet is, melynek tagjai egyenruhában, teljes felszereléssel, zászlóval és zenekarral vonultak ki. Az ipartestület tagjai és a nagy számmal megjelent vendégek a testület helyiségeiben összegyűlvén, dél előtt fél tíz órakor a zászlóany: Neumayer Ferencné urhölgy lakására mentek, a honnan a kibontott új zászló elővitelle, a Rákóczi induló hangjai mellett, a templomba vonultak. A zászlóanyát nagy számú fehér ruhás leánykák vették körül, kiknek mosolygó, derült arcában a verőfényes tavaszt tülték látni, a különben ködös, homályos téli napon. A szokásos egyházi szertartás után Osztermayer József tb. kanonok, alesperes és hódásági plébános a zászlót megáldván, következett a szögbeverés ünnepélyes aktusa, és pedig a község tisztelt plébános, a zászlóany — ki ez alkalommal a zászlóra egy gyönyörű zöld moir selyem szalagot fűzött — Menrath Ferenc községi bíró, dr. Kovacsits Cézár kir. aljárásbíró, Kniezel Jakab a cservenkai ipartestület elnöke, Neumayer Ferenc a hódásági ipartestület elnöke, Hottinger József annak alelnöke és Eckert Mihály, Fischer József, Réh János, Liely István és Tufner János az ipartestület választmányi tagjai vettek be szöveget az alkalomhoz illő jelmondatok kíséretében. Erre kezdetét vette az ünnepélyes nagymise, a melynek végeztével a zászlóanyát zeneszóval ismét lakására kísérték. Este Huck Edvárd vendéglőjében kedélyes lakomára gyűltek össze, melyen számos sikerült toast mondatott, különösen ünnepelték és nagy öviciókkal halmozták el a zászlóanyát és a cservenkai ipartestület küldötteit. A felszentelt zászló Budapestben készült és valódi remeke a honi műiparnak. Skarlát vörös, nehézz damask selyem szövet, egyik oldalán a Szent Háromság, másik oldalán Szent József, Sztiz Mária és a gyermek Jézus képeivel, melyek körül, mint egy óriási aranykoszorú, kitünő művészi érzékre valló csoportosításban az egyes iparágak jelvényei vannak hímézve, alattuk e fölirással: „Hódásági ipartestület 1888.” A zászlórúd felső végére az ország aranyozott címere van erősítve. (Huber mulakatos és Heine aranyozó hódásági iparosok sikerült munkája.) A zászlón tehát a hazafiság, a vallásosság és munka jelvényei láthatók. Kívánjuk, hogy legyen e zászló a hű honszeretlet, a buzgó vallásosság és becsület, polgári munka szimbóluma. A kik körülie csoportosulnak, lángoljon azoknak szívében örökké a magyar haza iránti odaadó szeretet és ne feledjék el soha, hogy a hon, — a közös édes anya, — nem ismeri azokat a válaszalakat és sorompókat, melyeket a vallás, nemzetiség és nyelv vonhat az egységek közé, hanem egyforma szeretettel öleli keblére minden igaz gyermeket, kit e föld hord és egével betakar. Ápolják a vallásosságot, mely szent érzület az élet fárasztó küzdelmeiben felemel, vezet, vigasztal és áld, egyedüli forrása a tiszta erkölcsnek, mely minden ország támasza és talpköve, mert abból a sírból, melyet az erkölcsök lazulása, a vallástalanság és a népek, — a történelem tanúságaként — nines többé ültetés, nines többé feltámadás. Es végül folyjon munkájuk fáradsáttal buzgalommal napfényben és viharban egyaránt, hisz nemzeti létünk meg erősödésének egyedüli tényezője és eszköze a munka, melyet a jelenkor nagy ideálja az előrehaladás az ott megillető piedestálra helyezett, mert ma már a munka, mely hat, alkot és gyarapít: becsület és dicsőség! D. C.

Halálozás. Bezdánból írják: Tábori Róbertet, a Délmagyarországi Közlöny szerkesztőjét, nagy veszteség érte atyja halálával, ki Bezdánban 64 éves korában hosszús szenvedés után meghalt. A boldogult negyvennégy évet töltött a tanítói pályán, tevékeny részt vett a szabadságharcban. Öszinte részvét kísérté sírjába a köztisztviselőt férfit.

Rendület. A tekintetes ált. ipartestületnek Zomborban. Folyó évi november hó 23-án kelt átiratukra vonatkozólag tudomás vétel és a vidéki ipartestületek értesítése végett is van szerencsém közölni, hogy az illető közegetek utasítottam, miszerint jövőre a zombori országos vásárokon a helybeli iparosok után korszerint, sorban, mindenkor reggel 9 órakor, a szabadkai, ezek után a bajai s ezek után a többi községbeli iparosok sátraikat felütni tartoznak, magától értetvén, hogy a reggel 9 óra után érkezők figyelembe nem jöhetnek és hogy a szabadkai cipészek, papucosok külön helye nem érintetik. Zombor 1888. évi december hó 3-án. Valter Nándor s. k., rendőrfőkapitány.

Germanizáló kereskedő. (Beküldetett.) Tek. szerk. ur! A napokban egy német címszallaggal ellátott fizetkét kaptam a postán. Első tekintetre azt hittem, hogy bizonyára valami bécsi vagy müncheni germán kereskedő küldt árjegyzéket; mert a címszallagon ott ékeskedett német nyelven nőm neve: „Wohlgeboren Gnädige Frau . . . stb. Zombor.” Csak mikor fölbontottam a szallagot, látom nagy bálumatomra, hogy a helybeli Grünwald Ignác kereskedő küldt árjegyzéket játékeikreiről. Most, midőn a magyarosodás minden téren örvendően tapasztalható, kérdés, mi szükség arra, hogy egy helybeli magyar kereskedő azzal bálumálja magát, miszerint egy magyar szillettűs és magyar nevű vevőjének német címszallagos árjegyzéket küldjön? Megérdemelné, hogy mindazok, kiknek ilyen német címszallagos árjegyzéket küldött, kerüljék ki boltját és másnál vásároljanak. Tisztelettel. — y. r.

Színház.
Pry Pál, vigj. 5 felv. Irta Poole János. Előadták dec. 10-én.

Moóri Sándor jutalomjátéka Foriss Pista (a szabadkai színház jeles komikusa) közreműködésével telt ház előtt. Ritkán mulattott még közönségünk oly egységesen és zavartalanul, mint ez előadás alatt. Prynak konyeles egyénisége Forissnak finom és disztingvált — bár egy kissé túlságosan is komoly — ábrázolásában nem tévesztette el hatását s határozottan erős kézzel tartotta össze a vígjátéknak különben igen könnyen az unalomig laza cselekményeit. A hol az elbeszélő dialogizálás már-már végtelenné lett, a hol titokban valamin már majdnem komolyan cselekedtek — nyomban ott termett Pry, hogy csupán csak „jóakarattal” zavart idézzon elő. S mimikájának, különösen szemével való ügyes játéknak, találó hanghordozásának mindig sikerült általános derültséget

ébreszteni. Már szinte vártuk őt s ha megjelent, tudtuk, hogy kikap s újra fogadást tesz: „Vigyen el engem az ördög, ha valaha valakinek még jót akarok”. A világról se! Hiszen Moórinak is jót akart és ezzel nekünk igen kellemes estét szerzett. Foriss mellett s a telt ház tudatában a többi szereplők is elemükben voltak. Moóri ünnepek komolysággal ábrázolta Hardy (olvasd: hárdi), a nyugalmazott ezredes. Torday kedves Eliz (ird: Elisa, v. Eliza; olvasd: iláje) volt, mig Dombayné pedig találon eleven és esztalan Phebe (ird: Phoebé és olvasd: fibi). Dombay Vithertonja (ird: Vitherton, olvasd: vidhertn) ábrázolójának, ugy látszott, nem kis munkájába került. Eléggé gondos alakítás volt. Grasp-et (olvasd: greszp) Bánáthi adta komoly alakítással; Willis (ird: Willis, Willy; olvasd: uillisz) szerepét Kompolti, Mariannát (ird: Mariana, olvasd: meriane) pedig Bánházi Teréz mindennapias ábrázolással. Simon, (olvasd: szájmön) a szolgál, Szebeni volt. Soublene (ez bizonyosan rosszul van nyomtatva, talán Southle-né, olvasd: száuthsle-né) Rózsánának eléggé átgondolt alakításában került színre. Egy szóval az összájáték eléggé gondos és folyamatos volt.

A színlapra gondolt fordításnak. Több személy fel volt eserelve Stanley (és nem Stanlei, olvasd: sztenli) és Doubledot (olvasd: dőbldot) Róza volt és nem Deák; Harry (és nem Harri; olvasd: herri) pedig Hevesi; Frank (olvasd: frenk) szerepét Deák adta. Ime tehát a lány név a színlapon, mondhatnók annyi hiba. Hát még a kiejtésnél! Pence-t (penny-nek a többes számát) pennszenek kell kimondani és nem pánszenek. Erre is nagyobb gondot máskor. Csakis Pryt ejtették helyesen e práj-nak.

Az egér, vigj. 3 felv. Irta Pailleron E. Előadták dec. 11-én másodsor.

Pailleronnak e vígjátékától a szellemeséget s az élénk nagyvilági társalgás hangjának, fordulatainak és gondolatmenetének ismeretét meg nem tagadhatni. Mese-szövege is egyszerű és világos, sőt érdeket keltő. De az is bizonyos, hogy olyan előadásban, mint ez a mai volt, csak unalomig jutó türelmet szülhet. Ez a Pepa a kit mi láttunk, éppenséggel nem volt finom párizsi hölgy, annál kevésbé Clotilde grófkisasszony barátja. Az a hang, az a legyezőcsapkodás, az a hadonászó gesztikulálás, a rejtejt frivolitásoknak az az előtérbe tolása, a hogy azt ábrázolja (Zombori I.) alakította, messze állott egy párizsi nő finom és könnyed modorától. Hát Hermin (Bánházi T.) mit akart? Ilyen semmitmondó alakítás ég és földnyi távolságban van egy raffinált párizsi hölgy egyéniségétől. Dombayné Clotilde-ja finom, urias és szenvedélyes alak volt; Torday Mariska Márhája (de mint egér egy kissé félénkebb is lehetett volna) pedig nem egyszer remeklített ártatlan és őszinte; csak gesztusaiban és fejhordozásában láthatnánk olykor-olykor változatosságot. Dombay Max marquis-ja egy kissé színtelen és gyöngy. Általában vontatott és kevésbé sikerült előadást hallottunk még pedig k e t s z e r egyszerre, mert a s ú g ó hangosan b ú g ó v á vált. Pedig ez neki sem eshetik valami kellemesen! . . .

Gasparone, operette 3 felv. Zenéjét szerző Mil-öcker. Előadták dec. 12-én.

Az előadás röviden jellemezve: se hideg, se meleg. Zombori Ilona, mint Carlotta, különösen az első felvonásban érezhető indiszpozícióval küzdött. Hangvétele nemesak ingadozó, de áriakon végig hamis volt. Csak később melegeedett aztán bele s a rabló-döntben vagy a második felvonás végső karénekeiben már tisztán és szépen intonált. Deák (Erminió gróf) és különösen Nyír-egyházi (Benodzó) ma már jobban voltak diszponálva. S mindketten már az első felvonásbeli szólójukkal — de később is nem egyszer — tapsot arattak. Különb Deák szerepe hatása alatt szerény ünbeismerésben is volt. Nazoninak arra a kérdésére, „tudsz-e te énekelni”, azt felelte: „nem, megvallom, nem, még egy népdalt sem tudok jól énekelni” (e vallomásra a primadonna jelentős pillantást vet a kritikusra, egy figyelmes kisaszszony pedig ezt sűgja a kritikuss fülébe: ez igaz és őszinte vallomás). Ha Deáknak ez lesz valaha komolyan a meggyőződése, akkor biztosítja róla a kritika, hogy meg is fog majd tanulni jól énekelni. Moóri Nazoni szerepét játszta. Eneke fárasztó és kinzó benyomást keltett. Forissnak, a kedves vendégnek, kis szerepe volt; de ezt aztán töviről hegyire átgondolta és kidomborította; Szindulfoja sokat lendített az est megmentésén. A többi szereplőkről édes-kevés a mondani valónk. Játstak, mert kellett. Még csakis a néma szereplőknek egy-két szót. Ezek már-már megfelelkeznek arról, hogy színpadon vannak és hogy a főjátékosokkal egyetértve kell játszaniok. Nem egyszer velük vetnek a közönséggel, sőt külön-külön csoportokat képezve, a közönséget szemlélik és hangosan mulatnak. Pedig ez a színész legelső sarkalatos hibája. Hisszük, hogy ez jövőre nem fog ismétlődni. S a nagybögös mikor kerül már elő az éji homályból? A színlapon ismét több nem szereplő színészek a neve állott. A bajaiakat utánozzák?!

ELSŐ KALANDOM.

Egy hideg, téli vasárnap délelőttjén történt. A főváros házainak tetőzetén és a mellékutcákon lábnyi magasságban fektett a még el nem tisztított hó, mely a szélesebb utakon és tereken óriási halmokba volt bányva, várakozva a már oly sokat panaszolt, lassan előhaladó eltakarításra. És bár a nap levetette magáról téli, szürke, felhőpalástját és mostoha bár, de mégis jól eső mosolyával sugározta be az egész fővárost borító, fényes, felér hótakarót, melege mindazonáltal nem tudta a hőmérő higanyoszlopát zérus fölé emelni.

Ily szép decemberi napon ki maradna otthon, kit a kényszer nyügének láncai nem kötnek oda. Mindenki, aki szerét teheti, kibúvik a zárt falak mögött, hogy élvezze a verőfényes nap által barátságossá tett szabad levegőt. Csak egy hömpölygött az úde levegő után sóvárgó embereknek tengernyi tömege a főváros szebb utcáin, a közönség e téli sétáló helyein és mintha e fényes, emeletnyi magasságu üvegablakkal ellátott, szebbnél szebb, tarka-barka kirakatok mindmennyi zarándokhelyek volnának, úgy vétettek körül a csodálkozva bámuló kíváncsiak nagy csoportjai által. E tarka képet, melyet ilyen téli vasárnap délelőttjén a hatvani, váci, Dorottya-utca, Andrassy-ut nyujtanak, látni kell, a letrás csak halvány színekkel esetelheti ezt. Mig a nevelő a játékereskedő kirakata előtt veszekedik tanítványaival, mert nem akarnak a kedves tárgyak szemlélésével betelni, addig a szomszéd divatárus kirakatnál egy nő, kinek tarka öltözékéről a varrólánny név olvasható le, a kira-

katba állított báli toilletken minta tanulmányt tesz. Az ut közepén egy boldog, fiatal férjnek karján szép, ifjú menyecske vonja magára a figyelmet és a dandy néven ismert „monoklis vitézek“ egész serege, mint özikét a feluszított vadászok, úgy üzik nyomról-nyomra. Ott sétálnak hazánk élő nagyjai, a honatyák, miniszterek és városatyák, melyen elmerülve gondolataikban, ki tudná arcukról leolvasni, hogy milyen tüdvös intézményen török a fejüket. És ama hófehér szakállas, kék szeműveges, szürke kabátos, görnyedt öreg ur ott, látva a dandy konkurenciáját, nem gondol-e a szívbeli ügyek, mint passzióntus cikknek megadóztatására?

E szép napon én is ellágytam kis szobámnak az ott felhalmozott orvosi könyveknek tudományától illatos legét, hogy az tude, szabad levegő kissé kitágítsa összenyomott tudómet. S míg lelkem a leirt tarka-barka képen elmerengett, addig szemem egy nem mindennapi látványon akadtak meg.

Egy hölgy állott meg egy kirakat előtt, karja egy öreg ur karjába fűzve. A nő fiatal, természetben, areban oly szép, minőt csak festő esetje és szobrász vésője alkothatnak. Öltözékének izléses egyszerűsége bájos összhangot képezett arcának szelíd vonásaival. Ily fiatal nő, ily öreg urnak karján, a virágos tavasz képe a zord tél képe mellett! Nem állhattam ellen vágyamnak, hogy jobban megtekintsem a szép asszonyt. Oda álltam a kirakat elé és úgy tettem, mintha az ott kitett csecsebecsékét nézném, de szemem folyton a szép asszonyt bámulák. Egyszerre a hideg borzongás futotta át tagjaimat, de areom úgy égett, mintha szemből minden vér oda toltat volna. A szép asszony észre vett, sőt — oh! ki sem merem mondani! — szemével mintha intett volna, hogy kövessem. Haboztam, de csakhamar öntudatlanul is követtem.

— Lássuk — gondolám — milyenek valóságban azon kalandok, melyeket Boccaccio oly érdekesen leír. Lássuk, milyenek azon nagyvilági hölgyek, kikről oly sok mindenfélélt beszélnek, kik fejreik fejére szarvakat tesznek és oly szenvedélyesen bocsátkoznak a legváltozatosabb és legmerészebb kalandokba. E nő is valószínűleg amily szép és angyali kívül, oly rút és ördögi belül. Változatoság után, nem köznapi dolgok, igen, a lelket felizgató kalandok után sóvárog! Ily gondolatok járták át felizgató agyamat, mialatt követtem a szép ördögöt.

Kétszer is végig jártuk a váci-utca aszfaltját, de a szép asszony egyszer sem tekintett hátra, sőt még észre sem látszott venni, mikor eléje kerültem; de éppen így az ott öllakodó dandyk sem méltatta figyelmre. Feladtam már minden reményt a megközelítésre és azt kezdtem hinni, hogy szépsége, mely első pillanatban úgy meglepett, izgatta fel úgy lelkemet, hogy a fantázia szülte bennem a hitet, hogy ő intett volna. Kezdttem restelleni, hogy így elbizakodtam és olybá tüntem fel magam előtt, mint ama utalás, tolakodó kalandorok.

A váci-utca sarkára értünk éppen, mikor távozni akartam, de nem állhattam meg, hogy egy tekintetet ne vessék még ama ártatlan szép asszonyra. Tekintetünk találkozott és — oh! ne kísérsz Lucifer! — ismét intett. Intése oly biztató volt és tekintetének oly szomorú kifejezése, hogy kiolvastam belőle, hogy ő nem tartozik azon nagyvilági hölgyek közé, kik idegizgató kalandok után sóvárognak csak. Maradtam és ismét követtem. Oh! ama tekintetből kiolvastam e nő teljes életörténetét. Egy szerencsétlen, boldogtalan asszonyt láttam magam előtt, kit bizonyára erőszak adott e vén sólyom karmai közé, kiből okvetlenül vagyona miatt láttak „jó parthiet“. Láttam a szerencsétlen nő végtelen szenvedését, kit mások érdeke kötött a törvény és vallás láncáival a kiállhatatlan, öreg férj oldalához. Elképzeltem a szerencsétlen asszonyt este hálószobájában, a midőn elzárkózva, titokban, hogy a világnak sejtelve se legyen boldogtalanságáról, kezeit törve sir, a semmiségnek panaszolva el a végtelen fájdalom, mit a kényszerházasság szívében okoz. Megszántam; igen, a legmélyebb részvételt osztottam bánatán. Elhatároztam, hogy orvosolni fogom baját, vagy legalább enyhíteni azt, bár az orvosságát még nem emlékszik meg ily bajok gyógykezeléséről. Nemde, szép hölgyeim, kik e soraimat olvassák, önök is deréknek nevezik ezen eljárásomat és nem fognak vádolni azzal, hogy gyönyörűséget akartam magamnak szerezni, midőn szép asszonyt gyógykezelvek. Lehetséges ugyan, hogy azért nem haboztam sokáig, mert a nő, kit a jövőben pártfogoltam óhajtottam tenni, szépségével megbüvölt és hogy egy Boccaccio-féle novellának átélése szintén nem riasztott vissza, no de egyéb kigondolható érdeket önök nem látnak benne.

Követtem a szép asszonyt, ki ezentúl már többször is visszatekintett felém, vajjon nyomában vagyok-e és valahányszor elkérültem előtte, úgy nézett rám, mint régi ismerősére.

Az irtózatos öreg ur és a szép asszony is elhagyták a váci-utcat és a Dorottya-utcának, valószínűleg haza felé vették útjukat. Én követtem őket; majd eléjük kerültem, majd meg az utca tulsó oldalára mentem át, hogy onnan feltűnés nélkül hámulhassam szép pártfogoltamat. Egy negyed órai járkálás után, mialatt az én szellemem már ott képzelte magát a szép asszony bouloirjában, hol meleg szavakkal iparkodtam enyhíteni a bús asszony fájdalmát; az akadémia-utcában a közlekedéstgyi miniszterium palotája szomszédságában, egy négyemeletes ház kapujában megálltak a szép asszony és a gyüölt öreg.

— Megvárom — ekként elmélkedem — míg felmennek, aztán tudakozódní fogok kilitük felől, hogy kedvezőbb alkalomkor felkeressem a szép asszonyt, amidőn majd elpanaszolja tengernyi bánatát, én pedig meg fogom őt — vigasztalhatni. Azonban legnagyobb csodálkozásomra az öreg ur nem ment fel, hanem a szép asszonyt a lépcsőházig kísérve, visszajött és távozott. — Ah! itt az alkalom — mondtam magamnak — most, rögtön fel utána kell mennem; míg az öreg ur visszajő, addig én már mindent tudok.

Utána siettem a szép asszonynak, de már csak a lépcsőházból láttam, amint az első emeleten egy ajtó bezárult utána.

— Felmegyek — gondolkodtam — és bejelentetem magamat nála, hisz ő úgy is vár. Kisé rendbe szedtem magamat, ami néhány pillanatot vett igénybe és az ingerültségtől reszkető kezekkel huztam meg a csengetyűt. Szívem dobogott és areom égett, mint eddig még soha. Az elősiető szobalány kérdi: — Kiket keresnek?

— A nagyságos asszonnyal beszélhetnék? — Eppen most jött haza kérem. Tessék bemenni az elfogadó szobába és kérem nevét, hogy bejelentsem.

Atnyújtottam névjegyemet és bementem a fogadóterembe.

A kényelmesen és fényes pompával berendezett terem most már kétségtelemé tette előttem, hogy nem csalódtam. Oh! jól láttam én! Az a vén sólyom nem lehet más, mint valami gazdag uzorás és ezen szép asszony biztosan megvásárolt zsákánnya az ő nemtelen vágyainak. És ezen butorok, ezen szőnyegek, ez mind szemtanuja e szerencsétlen nő végtelen szenvedésének.

Megnyitl az ajtó, én felállok és belép — oh nem, visszatértem a szép asszony.

— Kit keres? — szól erélyes hangon. Ön szemtelen tolakodó!

Mintha a paradicsomból pottyantam volna pokolba. Ily fogadtatásra nem számítottam.

— Bocsánatot kérek asszonyom — viszonzom én hebegve a meglepetettségtől alig hallható hangon — de én azt hittem...

— Hogy valamely kacér, avagy ledér hölgygel van dolga — vág ő fenyegető hangon szavamba. Tévedt! De nem tévedtem én, midőn láttam arcátlanságát, melylyel követett minden lépésben és midőn teljes joggal önt a legarcátlanabb és legnyomorultabb kalandornak tekintem, ki ha nem távozik rögtön, a cselédséggel fogom kidobtatni.

— Asszonyom én távozom, de engedje meg, hogy magamat előbb igazoljam.

— Felesleges.

— Nem felesleges. Nem felesleges azért, mert az, kinek nevezett, nem vagyok és még soha senki sem illelt e nevekkel.

— Nos tehát akkor én nevezem most önt annak.

— Joggal teszi asszonyom; de okot erre egy óriási tévedés szolgáltat, melyet ha meg fog ismerni, remélem, nézete felőlem változni fog. Megengedi, hogy beszéljek?

— Ha úgy van, akkor igen. Tessék, foglaljon helyet.

Leültem, a szép asszony pedig, ki haragjában még százsorta szebbé lett s most már nyugodtnak látszék, szemben velem a kandalló közelében foglalt helyet. Folytatám:

— Előre megjegyzem asszonyom, hogy társadalmunk azon alakjait, kiknek egyikét az imént bennem vélt látni, akiket még megnevezni sem szeretek, kiknek egész élete a léha semmittevésben mulik el és csak minél változatosabb és nemtelenebb kalandok után járnak, mondok ezen embereket gyűlölnöm, mint a társadalom salakjait. Midőn ma sétája alkalmával először megláttam, úgy tetszett előttem, mintha intett volna, hogy kövessem.

— En intettem önnek?!

— Mondom, úgy gondoltam. Legyen szabad öszintének lennem. Olyan nőnek tekintetem akkor nagysádat, kik ezen kalandorok játéklában a társzerépet viszik.

— De uram! Én nem intettem önnek.

— Most már tudom. Hallgasson csak meg tovább.

Követtem önt asszonyom, azon szándékkal, hogy tanulmányt teszek e téren. Azonban ön többé nem tekintett rám és én már távozni akartam, midőn ismét úgy tetszett nekem, hogy maradjon intett.

— Eszem ágában sem volt.

— Oh! jól tudom. Vajha akkor tudtam volna, úgy nem kellene most itt ön előtt állnom megszégyenítve és védekezve...

— Oh! kérem, folytassa csak.

— Szépsége által megbüvölt fantáziám boldogtalanságot is olvasott ki tekintetéből és egész multját varázsolta elem. Egy gyüölt, öreg férj oldalához kényszerült kötvé láttam önt asszonyom és azt hittem, hogy jó barátot vélt bennem felfedezni, mikor nekem intett. Kedves kötelességemnek tartottam tehát oldala mellé szegődni és — fájdalomában osztolni.

— Szép, igen szép ez öntől uram.

— Szép, oh! milyen szép lett volna asszonyom, ha így lett volna, de hogy másként van, jobb. Én önt boldogtalanannak hittem és most magam szenvedek. Legalább rossz véleményem ne legyen felőlem.

— Megbocsásson barátom, hogy az imént megsértettem. Ha tudtam volna, bizonyára nem tettem volna. Nemde ön megbocsát? hisz ön oly jó, oly derék ember. Nyujtsa kezét, kérem és mondja, hogy nem haragszik. Lehajoltam és megcsókoltam felém nyújtott kis, fehér kezét. A szép asszony megrezzen e csókra, arca elpirult, de nem szólt.

— Megbocsátanom nekem ninesen mit, haragra még kevesebb okom. Boldognak fogom magam érezni, ha biztos leszek benne, hogy el nem itél.

— Oh nem! nines okom önt elítélni, hisz ön nem olyan, mint a milyenek hittem.

— Ön sem asszonyom. Én szerencsétlen asszonynak hittem, pedig ön a legboldogabb angyal.

Keze még mindig kezembem volt; ismét egy csókot nyomtam rá... Mély csend állott be... ajkam kezén tapadt és csak szívem heves dobogása hangzott, midőn — csengetés szólt.

— Jóságos ég, a férjem és ön itt! — kiált fel a megréntült asszony.

— És baj az? Elmondom neki a történeteket.

— Nem lehet!

— Miért nem?

— Mert nagyon feltékeny!

— Hát akkor mit tegyünk?

— Hálósobámon menjen gyorsan keresztül, úgy kijut a konyhába, onnan távozzék!

— Nem lehet asszonyom, mert ha észrevesz, még nagyobb lesz a baj.

— Hát akkor bujjon el!

— Egy mentő gondolat! Mutasson be, mint egy Bécsben vagy Berlinben levő rokonának barátját, ki onnan tüdvőletet hozok.

— Azt nem lehet! Oh rögtön itt lesz.

— Miért nem lehet?

— Mert azokat nem ismeri. Inkább mutassa be majd magát, mint ügynököt és ajánljon butorokat!

— De asszonyom, hisz nem értek ehhez!

— Semmit sem tesz! Csitt! itt jó! Az ajtó megnyitl és belép a férj, egy szép alak, barátságos arcu, mintegy harminc éves fiatal ember. A nő eléje siet s mintha semmi sem történt volna, megcsókolja és kezénél fogva felém vezetl e szókkal:

— Ezen ur —

— Szervsz doktor! Isten hozott! Hát te hogy jösz ide? — vág közbe a férj, a bemutatást be nem várva, én pedig ámulatomban mint kőszobor maradtam állva. Egy gyermekkori barátomra ismertem benne, Ny... Lajosra.

— No ez valóban kedves vendég. Hogy vagy? felelj!

A szegény asszonyka ott ált remegve, szavamat várva. Leleményesség el ne hagyj! — sóhajték.

— Valóban barátom — hebegem — amióta láttalak... úgy megváltoztál, hogy ebbéli csodálkozásomban szóhoz sem tudok jutni.

— Hja a Ny... aknál ez családi tulajdonság. Hiszen emlékszel, atyám 35 éves korában már ősz volt. No de hogy jutott eszedbe engem felkeresni.

— Megtudtam, hogy a fővárosban lakol s hogy nőstiltél, hát kedves kötelességemnek tartottam téged felkeresni.

A szép asszonyka mosolygott, de látszott rajta, hogy mázsányi teher esett le szívéből.

— Oh az nagyon derék volt töled barátom. Remélem, ebédre vendégünk leszel, nóm is igen fog örülni.

— Minden bizonnyal — válaszol a szép asszonyka mosolygva — magam is meghívtam már barátunkat.

Meg nem tagadhattam. Ebéd alatt elcsevegtünk a gyermekkori boldog emlékekről. Meg kellett ígérnem, hogy ezentúl gyakran leszek vendége Lajos barátomnak és a szép asszonynak.

Később azután elmondtam egy alkalommal Lajos barátomnak, hogy mily turpissággal kerültem hozzá és kedves családjához. Jót nevetett rajta és örült is, mert belátta, hogy feltékenysége szép kis feleségére teljesen indokolatlan.

Igy jártam én első „kalandomon“.

Feles.

Naptár. December.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
14 Pént.	Spiridion	Nikásius	2 Habakuk
15 Szom.	Ireneus	Ignác	3 Sophonias
16 Vas.	G 3 Advent	G 3 Anani.	4 B 25 Bor.
17 Hétfő	Lázár	Lázár	5 M. Sabbas
18 Kedd	Gracian	Gracian	6 Miklós

Felolós szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS. Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK. Karácsonyfák.

Van szerencsém e város és vidéke n. é. közönségével tisztelettel tudatni, miszerint

karácsonyfák

30 centimtr nagyságtól kezdve 4 méter magasságig nagy választékban kaphatók.

GOEZER VITUS,
városi műkertész.

Hirdetmény.

Előnyös feltételek alatt szabad kézből a következők adatnak el:

1. 55 hold I. osztályu szántóföld, 16 hold kaszáló-rét Diakovár közelében.
2. Kiterjedt lak- és gazdasági épületek nagy gyümölcsös- és konyhakerttel.
3. 2 háztelek Diakovár városában.
4. 3 hold hegyi szőlő Trnaván, lak- és vin-cellérépületek, továbbá pince, présház, 200 akó hordó és a hozzá szükséges készülékekkel.

Az eladási feltételek **Popovics Sándor** közs. orvos urnál **Prigl.-Szt-Ivánon**, vagy **Popovics Emilia** urnő tulajdonosnál **Eszéken**, felsőváros, Hafnergasse, tudhatók meg. 3—2

2537. szám. 1888.

Arverési hirdetmény.

Gyurgyevó község elüljárói részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint ezen község tulajdonához tartozó s Gyurgyevó község területén gyakorolható italméresi és husvágási jog, nyilvános árverés útján 1888. évi december hó 23-án d. u. 3 órakor Gyurgyevó községhezánál 1889. évi január 1-től számitandó 3 évre, esetleg a törvényhozás által a regále jogok megváltása iránt ez idő alatt bekövetkezheto intézkedéseig, a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatni fog.

A kikiáltási ár 1156 frt, melytől árverezők az árverés megkezdése előtt 10% bánatpénzt lefizetni tartoznak.

Az árverésnél 10% bánatpénzzel és 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak.

A részletes árverési feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Gyurgyevón, 1888. évi december hó 1-én.

Jancsó Ödön, jegyző. **Muschitzka,** bíró.

2853. szám.
tkv. 1888.

Árverési hirdetmény.

A palánkai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság a palánkai takarékpénztár végrehajtó kérelme folytán Ruzsits Maxim végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 300 frt tőkekövetelés és járuléka kielégítése végett az 1881. évi 60 t. c. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében a palánkai kir. járásbíró területén lévő az ó-palánkai 883. sz. tjkvben A. I. alatt foglalt 195. ö. i. sz. házra 469 frt megállapított kikiáltási árban ezennel elrendeltek és annak a palánkai kir. járásbíró tjkvi helyiségében leendő megtartására határidőül 1888. évi december hó 23. napjának délutáni 3 órája kitűztetik, mely alkalommal a jelzett ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Az ingatlan a fent kitett árban fog kikiáltatni. Árverezni kívánók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezehez letenni.

Kelt Palánkán, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál, 1888. évi szeptember hó 15. napján.

Tillinger Sándor,
kir. aljárásbíró.

Hirdetmény.

Van szerencsém e város és vidéke n. é. közönségével tisztelettel tudatni, miszerint az eddigi Matzitz-féle

sörcsarnokot

Zomborban, Falcione Gusztáv ur sarokházában a főutcában átvettem és azt **november hó 1-étől** saját cégem alatt vezetem.

Ajánlom jó **étel** és **italaimat**, pontos szolgálattal s jutányos ár mellett.

Elfogadok megrendeléseket **reggeli, ebéd** és **vacsorára** éttermemben, valamint a házon kívül való elhordásra is.

Naponta friss sör csapolás.

A n. é. közönség pártfogásáért esd

tisztelettel

Weigl János,

vendéglős.

3-2

648. sz.
1888.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az apatini tek. kir. járásbíró 3192. számú végzése által Adler H. V. komáromi lakos végrehajtató javára Bruck Sámuel és neje Bruck Etel gombosi lakosok ellen 390 frt 30 kr tőke, ennek 1888. évi július hó 15-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 66 frt 61 kr perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 765 frtra becsült deszka, zindely és póznák-ból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 4351/1888. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Gomboson alperesek lakásán leendő eszközésére 1889. évi január hó 4. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 103. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Apatinban, 1888. évi december hó 11. én.

Oláh János,
kir. bir. végrehajtó

13001. sz.
tkv. 1888.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a bogojevai földvétel egyeslet végrehajtónak Wesztermayer Péter és társai végrehajtást szenvedők elleni 1712 frt 50 kr hátralékos tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (az apatini kir. járásbíró) területén lévő, Apatinban fekvő, az apatini 27. sz. tjkvben Udry Mihály és neje szül. Kohler Erzsébet nevén álló 27. ö. i. sz. ház és 500 ö. beltelekre az árverést 400 frtban már megállapított kikiáltási árban Elter Mátyás apatini lakos utóajánlata folytán újból elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évi január hó 11-ik napján délelőtti 9 órakor Apatin községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 40 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1888. évi november hó 30-án

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Díszművek. — Imakönyvek. — Albumok.

Legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándékok.

Ajánlom a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe, dusan felszerelt

KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ- és DISZMŰÁRU-KERESKEDÉSEMET,

melyben: díszművek, imakönyvek, ifjúsági iratok, képes könyvek, emlékkönyvek (Poesie), albumok a legdíszebb kiállításban, luxus levélpapírok a legfinomabb kivitelben, igen díszes dobozokban. Legesimább kivitelű fémárúk u. m.: íróasztal felszerelés, egyes téntartatók, tollalványok, levélnehezékek, arckép keretek, karácsonyfa díszek, stb. Író-mappák, szivar-, pénz- és levéltárcák, legfinomabb kiállításban, valamint általánosan kedvelt társas játékok, nagy készletben, állanak a t. e. közönség választására.

Előfizetéseket elfogadok minden, bárhol és bárki által hirdetett napi- és heti-lapokra, valamint minden bel- és külföldi folyóiratokra, az eredeti árak mellett, hozatal díj nélkül.

Zombor, 1888. december hó.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

KOLLÁR JÓZSEF

könyvkereskedő,

főutca Szemző Gyula ur házában, a Csísaonica mellett.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek, kívánatra kimerítő könyv- és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Karácsonyfa díszek. — Társas játékok.

6417. szám.
kig. 1888.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodroghvármegye Bulkesz községben ujonnan szervezett állatorvosi állásra, mely 300 frt készpénz fizetés, 20 kr látogatási s 30, 20, illetve 10 kr hússzemledij javadalmazással van egybekötve, ezennel pályázat nyitattik.

Felhivatlak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy törvényszerűen felszerelt kérvényeiket bezárólag f. évi december hó 24-ik napjáig hozzám benyújtsák.

Palánkán, 1888. évi december hó 1-én.

Csupor Gyula,
főszolgabíró.

3-2

Alulirtnál áthelyezése folytán az alóljegyzett tárgyak szabadkézből, jutányos áron eladók; és pedig:

1 salon garnitura,

1 csukott kocs (Coupe),

és többféle apróság.

Br. BIBRA FRIGYES,

alezredes,

lakik: nagy szerb templom utca, Konyovics Jusztin-féle ház.

2-1

Fiókraktár Trefort-utca 2. szám.

SCHÖN ADOLF

KÖNYV-, PAPIR- és ZENEMŰ-KERESKEDÉSE.

Karácsonyi és ujévi ajándékok.

A legnagyobb választékban, jutányos árak mellett nálam kaphatók, nevezetesen: **imakönyvek, díszművek, emlékkönyvek, ifjúsági iratok** (magyar, német és francia nyelven), **író-mappák, képeskönyvek**, díszes kivitelű **arcképkeretek**, a legkülönbözőbb **karácsonyfa-díszek**, Fröbel-féle **társasjátékok** (kicsinyek és nagyok számára), a legújabb **zeneművek, díszlevélpapírok**, mindenemű **író-, rajz- és festőszerek, iskolatáskák, tollkések**, valamint díszes **albumok**, elegans **pénz- és szivartárcák**.

Végül bátor vagyok a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, miszerint ezentul előfizetéseket elfogadok minden és bárhol megjelenő **napi- és hetilapokra**, valamint minden bel- és külföldi **folyóiratokra**, az eredeti árak mellett hozataldíj nélkül.

Zenekölösöntáramat a legújabb darabokkal egészítettem ki.

Magamat a n. é. közönség kegyes pártfogásába ajánlván, vagyok

legmélyebb tisztelettel

Schön Adolf.

Fiókraktár Trefort-utca 2. szám.